

Sygnatura akt I Ns 901/09

POSTANOWIENIE

W., dnia 22-05-2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący SSR J. M.

Protokolant Mirosław J.

po rozpoznaniu w dniu 22-05-2013 r. we W.

na rozprawie sprawy z wniosku P. L.

przy udziale T. P. (1), P. P. (1), M. I., M. P., D. S., J. G., K. K., E. S., H. S., A. S. (1), S. S.

- o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej A. S. (2)

POSTANAWIA:

I. stwierdzić, że spadek po A. S. (2) zmarłej 30 października 2009 r. w O. ostatnio stale zamieszkałej we W. przy ul. (...) nabył syn siostrzeńca T. P. (1) na podstawie testamentu notarialnego z dnia 21 kwietnia 2006 r. rep. (...) w całości wprost,

II. ustalić, iż strony samodzielnie ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 901 / 09

UZASADNIENIE

P. L. wniosła o otwarcie i ogłoszenie testamentu notarialnego z dnia 20.01.2006 r. A. S. (2), zmarłej 30 października 2009 r., ostatnio zamieszkałej we W. przy ul. (...) oraz o stwierdzenie, że spadek po A. S. (2) dziedziczy z mocy tego testamentu P. L., a nadto wzajemne zniesienie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podała, że spadkodawczyni A. S. (2), ostatnio zamieszkała we W. zmarła w dniu 20 października 2009 r. w O.. Spadkodawczyni pozostawiła testament sporządzony dnia 20 stycznia 2006 r. w formie aktu notarialnego przed notariuszem J. J. (2) we W. z Kancelarii Notarialnej we W., ul. (...), Rep. (...) z którego treści wynika, że jedynym spadkobiercą, zgodnie z wolą wnioskodawczyni jest P. L.. Wnioskodawczyni oświadczyła, że nie jest jej wiadomym, by istnieli spadkobiercy dziedziczący na mocy ustawy.

Dalej podała, że spadkodawczyni nie odwołała swojej ostatniej woli, ani jej nie zmieniła. Wnioskodawczyni otrzymała jednak informację, że spadkodawczyni, w okresie jej choroby powodującej stan wyłączający swobodne wyrażenie woli, sporządziła inny testament w formie aktu notarialnego, w którym spadkobiercą uczyniła uczestnika T. P. (1).

Wskazała, że ze spadkodawczynią znały się od wielu lat – były sąsiadkami. Od kilku lat zamieszkiwały razem. Spadkodawczyni zaproponowała wnioskodawczyni przeprowadzkę do jej mieszkania wraz z małoletnim synem, ponieważ potrzebowała opieki ze względu na podeszły wiek i stan zdrowia, zwłaszcza psychicznego, cierpiała bowiem na depresję i inne schorzenia psychiczne, wymagające stałego i kontrolowanego leczenia farmakologicznego. Spadkodawczyni nie miała innych osób bliskich, które mogłyby się tego podjąć. Wnioskodawczyni na w/w propozycję przystała i zameldowała się oraz zamieszkała u spadkodawczyni.

W 2006 r. A. S. (2) zaproponowała wnioskodawczyni, by sprawę wspólnego zamieszkiwania i opieki uregulować w ten sposób, że, z uwagi na brak przez nią samą środków finansowych, wnioskodawczyni wykupi od G. W. zajmowane

dotąd mieszkanie komunalne, a w testamencie mieszkanie jak i pozostały majątek przepisze wnioskodawczyni, na co wnioskodawczyni wyraziła zgodę i przekazała spadkodawczyni wymaganą kwotę. Właścicielką przedmiotowego lokalu A. S. (2) została w dniu 20 stycznia 2006 r. Cenę za lokal oraz koszty sporządzenia aktu notarialnego zostały w całości pokryte z kwoty przekazanej przez wnioskodawczynię. Tego samego dnia spadkodawczyni zapisała na rzecz wnioskodawczyni cały swój majątek, zobowiązując ją

do zorganizowania pochówku i opieki nad mogiłą. Po pewnym czasie, podczas nieobecności wnioskodawczyni w mieszkaniu, nieznanie wnioskodawczyni osoby, podające się za rodzinę spadkodawczyni, zabrały spadkodawczynię z jej mieszkania i umieściły w ich mieszkaniu w O.. Przeciwno wnioskodawczyni wszczęto postępowanie o eksmisję. W czasie w/w postępowania wnioskodawczyni dowiedziała się o odwołaniu testamentu z 20 stycznia 2006 r. oraz o drugim testamencie, w którym jedynym spadkobiercą miał być wyznaczony T. P. (1), który twierdzi, że jest siostrzeńcem wnioskodawczyni. Zarówno P. P. (1) jak i jego syn T. P. (1) nie bywali w domu spadkodawczyni.

Wnioskodawczyni podniosła, że spadkodawczyni została, po zabraniu jej z jej mieszkania, wykorzystana i zmanipulowana. Tym samym testament, sporządzony po 20 stycznia 2006 r. powinien zostać uznany za nieważny.

(k. 2-4)

W piśmie z dnia 10 stycznia 25 stycznia 2010 r. uczestnik T. P. (1) wniósł o otwarcie i ogłoszenie testamentu z dnia 21 kwietnia 2006 roku, wyrażającego ostatnią wolę A. S. (2), zmarłej w dniu 30 października 2009 r. w O. oraz stwierdzenie, że nabył spadek po zmarłej A. S. (3) na podstawie w/w testamentu w całości.

W uzasadnieniu podał, że A. S. (2), zmarła w dniu 30 października 2009 r. w O.. W chwili śmierci była wdową, nie pozostawiła dzieci. Do kręgu osób powołanych z ustawy do dziedziczenia po zmarłej A. należałoby jej rodzeństwo – siostry: R. P., F. R., K. S., M. S., A. S. (1), S. S., H. S.. Siostra R. P. zmarła pozostawiając czterech synów: P., B., J. i K.. Obecnie żyje jedynie P. P. (1). B. P. pozostawił dwoje dzieci: M. I. i M. P.. J. P. był kawalerem i zmarł bezpotomnie. K. P. zmarł pozostawiając dwie córki: D. S. i J. G.. Siostra F. R. nie żyje, pozostawiła córkę K. K.. Siostra K. S. nie żyje. Była panną. Zmarła bezpotomnie. Siostra M. nie żyje, pozostawiła syna E. S.. Żaden ze wskazanych spadkobierców nie zrzekł się dziedziczenia i nie odrzucił spadku. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne. Spadkodawczyni pozostawiła, oprócz testamentu wskazanego przez wnioskodawczynię, późniejszy, bo sporządzony dnia 21 kwietnia 2006 r. w formie aktu notarialnego, w którym do dziedziczenia całości spadku po sobie powołała siostrzeńca T. P. (1).

Dalej wskazał, że 2 kwietnia 2007 r. spadkodawczyni stawiała się ponownie u notariusza i odwołała swój pierwszy testament z 20 stycznia 2006 r., potwierdzając tym samym wolę wyrażoną w testamencie z dnia 21 kwietnia 2006 r. Zaprzeczył, by spadkodawczyni działała w stanie wyłączającym swobodne wyrażenie woli.

Podał, że przed śmiercią spadkodawczyni pozostawała pod opieką rodziny, matka uczestnika została ustanowiona przez Sąd Rejonowy w Oławie jej kuratorem. Rodzina zorganizowała spadkodawczyni pochówek.

(k. 20-22)

Na rozprawie 10 lutego 2010 r. wnioskodawczyni oświadczyła, że spadek po A. S. (2) przyjmuje z dobrodziejstwem inwentarza, a T. P. (1) oświadczył, że przyjmuje go wprost.

(k. 40)

W piśmie z dnia 1 września 2010 r. uczestnik P. P. (1) oświadczył, że nie zgadza się z treścią wniosku o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłej A. S. (2) i wniósł jak w odpowiedzi na wniosek T. P. (1).

(k. 79)

W piśmie z dnia 9 września 2010 r. uczestniczka K. K. wskazała, że A. S. (2) opiekowała się rodzina, a sąsiedzi, wykorzystując jej chorobę psychiczną, skłonili ją do napisania testamentu. Spadek po zmarłej winien dziedziczyć T. P. (1).

(k. 84)

Uczestnicy H. S., S. S., A. S. (1) i E. S. nie wnieśli zastrzeżeń co do testamentu z dnia 21 kwietnia 2006 r. Oświadczyli także, że nie sprzeciwiają się, by T. P. (1) dziedziczył po A. S. (2) spadek w całości.

(k. 200-203, 264)

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2012 r. Sąd zwolnił wnioskodawczynię z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych poprzez zwolnienie z obowiązku pokrycia wydatków związanych ze sporządzeniem opinii biegłego sądowego w sprawie.

(k. 442)

Uczestnikami w niniejszym postępowaniu byli: T. P. (1), K. K., D. S., J. K., M. I., M. P., P. P. (1), A. S. (1), S. S., H. S., E. S..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawczyni – A. S. (2) – urodzona (...) zmarła w O. w dniu 30 października 2009 r. Ostatnio przed śmiercią stale zamieszkiwała we W. przy ulicy (...).

Dowód :

- **odpis skrócony aktu zgonu A. S. (2), k. 6.**

W/w lokal przy ulicy (...) spadkodawczyni nabyła na mocy umowy sprzedaży z dnia 20 stycznia 2006 r.

Dowód :

- **akt notarialny (...) – w aktach sprawy (...), k. 5-9.**

W dniu 20 stycznia 2006 r. w Kancelarii Notarialnej we W. przy ul. (...) sporządzono akt notarialny rep. A nr (...) testament, w którym A. S. (2) do całości spadku powołała P. L. – sasiadkę. Ponadto testatorka zobowiązała powołaną do spadku do zorganizowania jej pochówku oraz wystawienia pomnika i dbania o mogiłę, zgodnie z miejscowymi zwyczajami.

Dowód :

- **akt notarialny – testament z dnia 20 stycznia 2006 r.**

Zaraz po sporządzeniu w/w testamentu wnioskodawczyni zameldowała się w mieszkaniu spadkobierczyni.

Dowód :

- **pismo z dnia 5 grudnia 2006 r., k. 299.**

Pismem z dnia 18 kwietnia 2006 r. P. L. wezwała spadkodawczynię do zapłaty 3.200 zł, w tym 2.300 zł z tytułu opłaty notarialnej za wykup mieszkania oraz 900 zł z tytułu opłaty za mieszkanie oraz wykup jej lekarstw w terminie 7 dni.

Dowód :

- **pismo z dnia 18 kwietnia 2006 r., k. 296.**

W dniu 21 kwietnia 2006 r. w Kancelarii Notarialnej we W. przy ul. (...) sporządzono akt notarialny rep. (...) – testament, w którym A. S. (2) do całości spadku powołała T. P. (1).

Dowód :

- **akt notarialny – testament z dnia 21 kwietnia 2006 r., k. 22.**

W dniu 23 kwietnia 2006 r. spadkodawczyni zwróciła wnioskodawczyni w/w kwotę 3.200 zł.

Dowód :

- **oświadczenie z dnia 23 kwietnia 2006 r., k. 297.**

Decyzją z dnia 30 listopada 2006 r. anulowano P. L. zameldowanie wraz z małoletnim synem na pobyt stały w lokalu przy ul. (...) we W..

Dowód :

- **pismo z dnia 5 grudnia 2006 r., k. 299.**

W dniu 25 lipca 2006 r. P. L. wniosła do sądu pozew o przywrócenie naruszonego posiadania przez A. S. (2), tj. możliwości mieszkania wraz z małoletnim synem w lokalu spadkodawczyni. Podała, że wraz z A. S. (2) ze wspólnych środków nabyła przedmiotowe mieszkanie. Tego samego dnia pozwana sporządziła testament, w którym powołała ja do spadku. Zaraz potem P. L. wprowadziła się do w/w lokalu wraz z synem, a następnie się w nim zameldowała. Mieszkała w nim do 7 kwietnia 2006 r., kiedy to pozwana zmieniła w drzwiach do mieszkania zamki, czym uniemożliwiła powodce dostanie się do niego, naruszając tym samym jej posiadanie.

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2007 r., (...)Sąd Rejonowy dla (...)przywrócił powodom P. L.i małoletniemu K.L.utracone przez niech wskutek naruszenia przez pozwaną A. S. (2)posiadanie lokalu mieszkalnego przez nakazanie pozwanej wydania powodce kluczy do tego lokalu mieszkalnego.

Dowód :

- **pozew; wyrok – w aktach sprawy (...), k. 2-5, 100.**

Z wniosku wierzycielki P. L.Komornik Sądowy przy (...)prowadził przeciwko spadkodawczyni, jako dłużnicze postępowanie (...), w toku którego dokonał zajęcia jej świadczenia emerytalnego.

Dowód :

- **zajęcie świadczeń emerytalno-rentowych 14 marca 2008 r., k. 298.**

W dniu 2 kwietnia 2007 r. w Kancelarii Notarialnej w O.przy ul. (...)sporządzono akt notarialny rep. (...) testament, w którym A. S. (2)odwołała swój testament sporządzony dnia 20 stycznia 2006 r.

Dowód :

- **akt notarialny – testament z dnia 2 kwietnia 2007 r., k. 22.**

W maju 2008 r. spadkodawczyni przeniosła się do rodziny (do siostrzeńca P. P. (1)) do O..

Dowód :

- **przesłuchanie świadka T. P. (2)– w aktach sprawy (...), k.. 62.**

W dniu 1 lipca 2008 r. spadkodawczyni wniosła przeciwko P. L. i jej małoletniemu synowi K. L. pozew o opuszczenie, opróżnienie i wydanie jej lokalu mieszkalnego we W. przy ul. (...).

W uzasadnieniu podała, że pozwana wraz z synem objęła przedmiotowy lokal w posiadanie na podstawie wyroku Sądu Rejonowego dla (...) z dnia 24 stycznia 2007 r., (...) przywracającego jej naruszone posiadanie. Wskazała, że zamieszkaniu w w/w lokalu pozwanej wielokrotnie się sprzeciwiała oraz iż pozostaje z nią w konflikcie. Podniosła, że sporządziła testament na rzecz siostrzeńca, który się nią opiekował i ze względu na zły stan zdrowia chciała uregulować swoją sytuację życiową i mieszkaniową.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2009 r., (...) postępowanie zostało zawieszono z uwagi na śmierć spadkodawczyni.

Dowód :

- ***pozew, postanowienie – w aktach sprawy (...), k. 2, 130.***

W dniu 10 grudnia 2008 r. T. P. (2) została ustanowiona kuratorem dla spadkodawczyni, jako osoby nieporadnej.

Dowód :

- ***postanowienie, zaświadczenie – w aktach sprawy (...), k. 56-57.***

* * *

Spadkodawczyni leczyła się psychiatrycznie od lat 80-tych. Na przełomie 1987/1988r. przez około 6 miesięcy hospitalizowana psychiatrycznie z rozpoznaniem depresji inwolucyjnej. Po wyjściu ze szpitala przyjmowała D.. Następnie przez kilka lat nie leczyła się psychiatrycznie. Od co najmniej 2002 r. przyjmowała antydepresant P.. W dniu 11 kwietnia 2005 r. podczas konsultacji psychiatrycznej lekarz psychiatra rozpoznał depresję i zalecił leki antydepresyjne (L.). Stwierdzono wówczas ponadto, że kontakt ze spadkodawczynią jest rzeczowy, choć lakoniczny. W okresie od 18 kwietnia 2005 r. do 20 maja 2005 r. przebywała w szpitalu psychiatrycznym w L., gdzie stwierdzono organiczne zaburzenia depresyjno-urojeniowe. Stwierdzono urojenia, obniżenie nastroju, trudny kontakt i trudności w ocenie orientacji. Zalecono między innymi E., Z., C. oraz N.– niezbędny do prawidłowego funkcjonowania pamięci. Przy wypisie stwierdzono problemy z orientacją, co mogło być powodem stosowania leku. Następnie do października 2006 r. spadkodawczyni miała wypisywane leki regularnie przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w tym C.. W październiku 2006 r. nieznacznie zwiększono dawkę (bez uzasadnienia). W styczniu 2007 r. spadkodawczyni wykazywała zaburzenia pamięci i orientacji w czasie, jednak bez trudności rozróżniała znajome osoby, nie miała większych trudności z orientacją w sytuacji i miejscu. W lutym 2007 r. podjęto próbę wizyty domowej, na którą spadkodawczyni nie wyraziła zgody. Do kwietnia 2007 r. wypisywano spadkodawczyni leki regularnie. Od kwietnia 2007 r. do lipca 2008 r. nastąpiła przerwa w leczeniu. W lipcu 2008 r. rozpoznano u spadkodawczyni chorobę (...) oraz organiczne zaburzenia urojeniowe. Zalecono D.(D.). W lipcu 2009 r. spadkodawczyni cierpiała na znaczne zaburzenia orientacji, pamięci i myślenia. Od 2005 r. do 2009 r. u spadkodawczyni wystąpiło stopniowo postępujące zaburzenia poznawcze typowe dla przebiegu choroby (...)

W chwili testowania (20.01.2006, 21.04.2006, 2.04.2007) spadkodawczyni była za każdym razem zdolna do świadomego i swobodnego wyrażenia woli i podjęcia decyzji.

Dowód :

- ***opinia sądowo-psychiatryczna wraz z opinią uzupełniającą, k. 376-380 i 454-455;***
- ***dokumentacja medyczna, k. 330;***
- ***protokół z dnia 15 stycznia 2007 r. – w aktach sprawy (...), k. 95-98;***
- ***protokół z dnia 2 lipca 2007 r. – w aktach sprawy (...) k. 95-98;***

opinia biegłego sądowego – w aktach sprawy (...), k. 78-80.

* * *

W chwili śmierci spadkodawczyni była wdową. Związek małżeński zawierała raz. Nie pozostawiła dzieci. Miała sześcioro rodzeństwa: R. P., F. R., K. S., M. S., A. S. (1), S. S., H. S.. Siostra R. P. zmarła pozostawiając czterech synów: P., B., J. i K. P.. P. P. (1) ma syna **T. P. (1)**. B. P. pozostawił dwoje dzieci: M. I. i M. P.. J. P. był kawalerem i zmarł bezpotomnie. K. P. zmarł pozostawiając dwie córki: D. S. i J. G.. Siostra F. R. zmarła, pozostawiła córkę K. K.. Siostra K. S. była panną. Zmarła bezpotomnie. Siostra M. pozostawiła syna E. S..

Dowód :

- **odpis skrócony aktu zgonu A. S. (2), k. 6;**
- **odpis skrócony aktu urodzenia T. P. (1), k. 22;**
- **odpis skrócony aktu małżeństwa P. P. (1), k. 22;**
- **odpis skrócony aktu małżeństwa M. I., k. 22;**
- **odpis skrócony aktu małżeństwa D. S., k. 22;**
- **odpis skrócony aktu małżeństwa J. G., k. 22;**
- **odpis skrócony aktu małżeństwa K. K., k. 22;**
- **zapewnienie spadkowe wnioskodawczyni, k. 42;**
- **zapewnienie spadkowe uczestnika T. P. (1), k. 42-43.**

Sąd zważył, co następuje :

Zgodnie z brzmieniem art. 1025 § 1 k.c. sąd na wniosek osoby mającej w tym interes, stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Niewątpliwym jest, że wnioskodawczyni – P. L. - jako powołana do spadku po A. S. (2) w testamencie z dnia 20 stycznia 2006 r., należy do kręgu podmiotów legitymowanych czynnie do wystąpienia z tego rodzaju wnioskiem. Twierdzenia wnioskodawczyni kwestionowali uczestnicy, którzy wskazywali na sporządzenie przez spadkodawczynię w dacie późniejszej nowych testamentów, w których spadkodawczyni powołała do spadku syna siostrzeńca – T. P. (3), a dodatkowo później odwołała swój testament sporządzony na rzecz wnioskodawczyni. Testamentom tym wnioskodawczyni z kolei zarzucała nieważność, twierdząc, jako że w chwili testowania spadkodawczyni nie była zdolna do świadomego i swobodnego wyrażenia woli i podjęcia decyzji.

Po myśli przepisów Kodeksu cywilnego powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu – 926 § 1 k.c. Testament może być sporządzony w formie aktu notarialnego – art. 950. Spadkodawca może w każdej chwili odwołać zarówno cały testament, jak i jego poszczególne postanowienia – art. 943. Odwołanie testamentu może nastąpić bądź w ten sposób, że spadkodawca sporządzi nowy testament, bądź też w ten sposób, że w zamiarze odwołania testament zniszczy lub pozbawi go cech, od których zależy jego ważność, bądź wreszcie w ten sposób, że dokona w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień – art. 946. Jeżeli spadkodawca sporządził nowy testament nie zaznaczając w nim, że poprzedni odwołuje, ulegają odwołaniu tylko te postanowienia poprzedniego testamentu, których nie można pogodzić z treścią nowego testamentu – art. 947 k.c.

Testament jest nieważny, jeżeli został sporządzony:

- 1) w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli;
- 2) pod wpływem błędu uzasadniającego przypuszczenie, że gdyby spadkodawca nie działał pod wpływem błędu, nie sporządziłby testamentu tej treści;

3) pod wpływem groźby,

przy czym na nieważność testamentu z powyższych przyczyn nie można się powołać po upływie lat trzech od dnia, w którym osoba mająca w tym interes dowiedziała się o przyczynie nieważności, a w każdym razie po upływie lat dziesięciu od otwarcia spadku – art. 945 § 1 i 2 k.c.

Do Sądu należało zatem ustalenie, czy testamenty odwołujące testament z dnia 20 stycznia 2006 r. były ważne, a tym samym, czy odwołanie w/w testamentu było skuteczne. Kluczową kwestią była w tym przypadku zdolność spadkodawczyni do świadomego i swobodnego wyrażania woli w chwili testowania.

Rozstrzygając powyższe Sąd oparł się na przedłożonych przez uczestników dowodach z dokumentów, w tym zwłaszcza wypisów aktów notarialnych – testamentów i aktach stanu cywilnego, opinii sądowo-psychiatrycznej wraz z opinią uzupełniającą, akt spraw (...) oraz (...), a posiłkowo na zapewnieniach spadkowych wnioskodawczyni i uczestników. Za niemiarodajne dla w/w kwestii Sąd uznał natomiast dowody z zeznań świadków A. K.(listonosza), R. L.(sprzedawcy) oraz T. Ł.(pracodawcy wnioskodawczyni). Wymienieni świadkowie mieli ze spadkodawczynią kontakt zbyt sporadyczny (np. raz na miesiąc przy przynoszeniu emerytury czy podczas jednorazowej wizyty). Informacje o sytuacji życiowej i zdrowotnej spadkodawczyni czerpali od wnioskodawczyni, przy czym nie zawsze potrafili umiejscowić je dokładnie w czasie. Zeznając, wyrażali raczej opinie, niż składali oświadczenia wiedzy (k. 284, k. 285, k. 305).

W sporządzonej przez siebie opinii sądowo-psychiatrycznej, powołanej jako dowód na okoliczność tego, czy w chwili testowania spadkodawczyni znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli oraz czy choroby i ogólny stan zdrowia doprowadziły do takiego osłabienia jej aktywności i siły woli, że nie była zdolna do przeciwstawienia się naciskom innych osób, biegły stwierdził, że stopień zaawansowania choroby spadkodawczyni w dacie 20 stycznia 2006 r. i 21 kwietnia 2006 r. i 2.04.2007 nie powodował wyłączenia zdolności do świadomego i swobodnego wyrażania woli oraz pokierowania swoim postępowaniem. Wskazał też, że z uwagi na fakt, że choroba (...) utrudnia szybką i właściwą ocenę rzeczywistości, pacjenci nią dotknięci są bardziej podatni na wpływy, naciski i sugestie. Skłonność taka nasila się wraz z postępem zaburzeń. W dacie 20 stycznia 2006 r. i 21 kwietnia 2006 r., z uwagi na niewielki upływ czasu, podatność na wpływy była zbliżona, natomiast w dacie 2 kwietnia 2007 r. była większa. Nie oznacza to jednak, że spadkodawczyni miała wyłączoną zdolność do swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania woli. Osoby zdrowe również mogą podlegać wpływom innych osób i działać niezgodnie z własnym interesem.

Wnioskodawczyni wniosła o uzupełnieni w/w opinii o kwestię, czy na stan psychiczny spadkodawczyni mógł mieć wpływ fakt zaprzestania w okresie od stycznia 2006 do kwietnia 2007 przyjmowanie leków w związku ze zmianą zamieszkania oraz czy podatność na sugestie mogły mieć wpływ na decyzje spadkodawczyni (k. 418).

W uzupełniającej opinii sądowo-psychiatrycznej z dnia 22 marca 2013 r. biegły w/w opinię podtrzymał. Stwierdził, że przerwa w leczeniu, związana z przeprowadzką, miała miejsce od kwietnia 2007 r. do lipca 2008 r., co mogło mieć niekorzystny wpływ na stan zdrowia psychicznego spadkodawczyni, nie mogło mieć jednak wpływu na jej zdolność do testowania. Wskazał, że choroba (...) nie oznacza automatycznie niezdolności do świadomego czy swobodnego podejmowania decyzji. Jako fakt wskazał, że cierpiący na nią pacjenci są bardziej podatni na wpływy, naciski i sugestie. Do podjęcia decyzji potrzebują więcej czasu niż osoby zdrowe, co nie oznacza jednak, że w pewnych okresach występowania choroby nie są w stanie podejmować decyzji jak osoby w pełni zdrowe. Nie można stwierdzić zatem, że spadkodawczyni miała wyłączoną zdolność do swobodnego podejmowania decyzji i wyrażania woli (454-455) czy to w dacie 20.01.2006, czy 21.04.2006 czy 2.04.2007.

Do opinii tej wnioskodawczyni nie wniosła zastrzeżeń.

W ocenie Sądu opinia biegłego była rzetelna i prawidłowa, a informacje w niej zawarte wyczerpujące i w pełni przekonujące. Dodatkowo należy wskazać, że wnioski opinii są spójne z pozostałym materiałem dowodowym.

Wynika z niego, że stanowisko spadkodawczyni co do odwołania testamentu z dnia 20 stycznia 2006 r. było konsekwentne i znajdowało uzasadnienie w stosunkach, jakie łączyły ją z wnioskodawczynią.

W/w testament spadkodawczyni odwołała bowiem dwukrotnie: po raz pierwszy w dniu 21 kwietnia 2006 r. sporządzając nowy testament, w którym do całości spadku powołała T. P. (1), co, zgodnie z art. 946 k.c. było równoznaczne z odwołaniem testamentu poprzedniego i po raz drugi – rok później w dniu 2 kwietnia 2007 r. odwołując go wprost. Owa konsekwencja spadkodawczyni na przestrzeni dłuższego czasu świadczy, że jej wolą było odwołanie testamentu powołującego do dziedziczenia wnioskodawczynię. Ponadto należy wziąć pod uwagę, że relacje pomiędzy spadkodawczynią a wnioskodawczynią nie były dobre. W dniu 18 kwietnia 2006 r., a więc jeszcze przed odwołaniem testamentu, P. L. wezwała spadkodawczynię do zapłaty 3.200 zł pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. W dniu 25 lipca 2006 r. wniosła przeciwko spadkodawczyni do sądu pozew o przywrócenie naruszonego posiadania W dniu 1 lipca 2008 r. spadkodawczyni wniosła przeciwko P. L. i jej małoletniemu synowi pozew o opuszczenie, opróżnienie i wydanie jej lokalu mieszkalnego we W. przy ul. (...). Powyższe wskazuje, że wnioskodawczyni była ze spadkodawczynią w konflikcie. W tak zarysowanej sytuacji działania spadkodawczyni, zmierzające do odwołania sporządzonego na jej rzecz testamentu, jawią się jako świadome i logiczne, a twierdzenia wnioskodawczyni o dokonywaniu ich w stanie wyłączającym świadome i swobodne wyrażeni woli i podjęcia decyzji, jako chybione, bo całkowicie niewiarygodne i bezpodstawne.

Nie można pominąć również faktu, że czas, jaki upłynął pomiędzy sporządzeniem testamentu na rzecz wnioskodawczyni oraz na rzecz syna siostrzenica spadkodawczyni był bardzo krótki, a wnioskodawczyni w żaden sposób nie wykazała, by w czasie tym stan spadkodawczyni się pogorszył, czy jej sytuacja życiowa się zmieniła, co uzasadniałoby spełnienie którejkolwiek z wymienionych przesłanek nieważności testamentu.

Już na marginesie można tylko wspomnieć, że z okoliczności sprawy wynika, że wnioskodawczyni wcale nie przekazała spadkodawczyni pieniędzy na wykup mieszkania (co miałyby uzasadniać sporządzenie na jej rzecz testamentu), a jedynie pożyczyła jej pieniądze na opłaty notarialne, do zwrotu których zresztą wzywała spadkodawczynię. Tak P. L. wprost sama zeznała w dniu 15.01.2007 w sprawie (...) („Miałam później kłopoty z odzyskaniem pieniędzy, które płaciłam za notariusza. Ja poniosła te koszty, a pani A. zapłaciła za wykup mieszkania”)

Dodać wypada, że oświadczenie woli testatora jest świadome jeżeli w czasie sporządzania testamentu nie występowały żadne zaburzenia świadomości a testator jasno i wyraźnie zdaje sobie sprawę że sporządza testament o określonej treści. Istotnym jest także, na co zwrócił uwagę biegły sądowy, że sam fakt, iż testament został sporządzony przez osobę chorą nie powoduje automatycznie jego nieważności.

W świetle powyższego niewątpliwym jest, że testamenty z dnia 21 kwietnia 2006 r. oraz 2 kwietnia 2007 r. były ważne, a zatem testament z dnia 20 stycznia 2006 r. został skutecznie odwołany.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że w rozpatrywanej sprawie brak jest przesłanek wyłączających ważność testamentu z dnia 21 kwietnia 2006 r., co skutkowało stwierdzeniem praw do spadku po A. S. (2) przez uczestnika T. P. (1).

Orzeczenie o kosztach postępowania oparto na art. 520 § 1 kpc, zgodnie z którym każdy uczestnik postępowania ponosi koszty związane ze swym udziałem w sprawie. Sąd uznał bowiem, że nie zaistniały okoliczności uzasadniające obciążenie nimi jednej ze stron, tj. uczestników, gdyż w sprawie nie zaistniały przesłanki, o których mowa w § 2 i 3 w/w przepisu.